

3 клопатам пра сяло

Крэда дырэктара чэрыкаўскага прадпрыемства «Бытпаслугі» Святланы КУЛІКОВАЙ: не здавацца ні пры якіх умовах і, як тая жаба з вядомай казкі, якая трапіла ў збан са смятанай, біць лапкамі, пакулі вадкага масла не ператворыцца ў масла. Інакш нельга — патонеш. Дыпломы і падзякі, якім цесна на сцяне, яскрава сведчаюць таго, як тут працуюць. У куточку сціплага на выгляд дырэктарскага кабінета стаяць пераходзячы сцяг, які вельмі рэдка пакідае гэта месца. Назва прадпрыемства тройчы заносілася на абласную дошку гонару.

«Бытоўцы» Святлана Аляксееўна прывяціла ўсё сваё жыццё. У Чэрыкаўскім прадпрыемстве, якое летась адзначыла паўстагоддзя свайго існавання, працуе амаль з моманту яго зараджэння. Прайшла ўсе прыступкі кар’ернай лесвіцы, на пасадзе дырэктара ўжо 18 гадоў. У яе шмат Ганаровых граматаў, у тым ліку і міністэрская, яна была Чалавекам года Магілёўшчыны, а яе знак выдатніка бытавога абслугоўвання значыцца ў Беларусі пад нумарам 2.

Вёска галасуе рублём

Цяжкія эканамічныя ўмовы ў краіне, якімі так любяць апраўдвацца нядбайныя кіраўнікі, не перашкодзілі чэрыкаўскім «Бытпаслугам» захаваць усе восем комплексных прыёмных пунктаў на сяле.

— Калі пошта праводзіла аптымізацыю і закрывала свае аддзяленні сувязі, мы папрасілі два будынкі ў вёсках Зоры і Лобча, адзін з якіх ўзялі на баланс, другі ў арэнду, — расказвае

Майстар участка сяла Ніна ПАТАПЕНКА: «Гэтыя коўдры мы шьем сваімі рукамі».

вае Святлана Кулікова. — Калісьці там былі моцныя калгасы, цяпер іх няма. Але ж людзі засталіся, і мы ім патрэбны. У той жа Лобчы аказваецца паслуг на 1,5 тысячы рублёў у месяц, а ў Зорах — на 3 тысячы.

Адзін з найлепшых комплексных прыёмных пунктаў, які некалькі гадоў таму быў прызнаны пераможцам рэспубліканскага конкурсу, знаходзіцца ў Верамейках, яго абслугоўвае ўсяго два чалавекі — прыёмшчык і цырульнік. З ранняга прыёмшчыка едзе па вёсках прымаць заказы і развозіць ужо гатовыя. На ім — рэалізацыя швейных і трыкажных вырабаў, прыём у рамонт адзення і абутку, халадзільнікаў і пральных машын, бялізны ў мыццё і шмат чаго іншага. Цырульнік таксама пры справе. У дзень да яго звяртаецца да 15 чалавек. Яшчэ адзін узорны прыёмны комплексны пункт знаходзіцца ў Сакалоўцы. Ён — пераможца спаборніцтва па выніках мінулага года. У яго самы высокі ўзровень аказаных паслуг. І гэты пры тым, што там працуе адзін чалавек, і то няпоўны дзень. Людзі ўдзячны ўжо толькі за то, што такі пункт ёсць і не трэба ездзіць па розных дробязях у Чэрыкаў.

Знайсці падыход

Сёння абслугоўваць сяло ніхто асабліва не рвецца. Маўляў, нязручна, ды і грошай там няма. «Гэта няпраўда, — аспрэчвае Святлана Кулікова. — У людзей ёсць грошы, але няма

Дырэктар Святлана КУЛІКОВА з унучкай Ганначкай.

паслуг, за якія яны гатовы заплаціць. Прапаноўваем 16 відаў паслуг, з якіх 11 аказваем у рамках выканання дзяржаўных сацыяльных стандартаў. І ўсе — запатрабаваныя.

Удзел у кірмашах, распрацоўка новых швейных і трыкажных мадэляў — усе метады добрыя ў барацьбе за кліента. Толькі летась тут прапанавалі 85 новых найменняў адзення. На ўсю швейную і трыкажную прадукцыю атрыманы сертыфікаты і дэкларацыі на адпаведнасць тэхнічнаму рэгламенту Мытнага саюза.

Чэрыкаўская «бытоўка» карыстаецца папулярнасцю нават у Гомельскай вобласці, куды яна даяжджае падчас кірмашоў. А што датычыцца жыхароў суседніх раёнаў Магілёўскай вобласці, дзе такія прадпрыемствы, на жаль, не захаваліся, то хапае прыкладаў, калі людзі перадаюць сваё адзенне на рамонт чэрыкаўскім майстрам.

— Робім усё для таго, каб чалавек пакідаў нас з усмешкай і добрым настроем, — кажа дырэктар. — Цяпер вось прапаноўваем тавары ў крэдыт на два месяцы, практыкуем бартар. У гаспадаркі няма грошай, але ёсць мяса. Бяром разлік мясам і перапрадаём. Па сваіх аб-

Узорная праца.

Візітоўка

У склад чэрыкаўскага прадпрыемства «Бытпаслугі» ўваходзяць пральня, цэх дрэваапрацоўкі, цырульня, майстэрня па рамонце абутку, цэх індывідуальнага пашыву і рамону адзення, фотаатэлье, станцыя тэхнічнага абслугоўвання аўтамабіляў, майстэрня па рамонце складанай бытавой тэхнікі і восем комплексных прыёмных пунктаў на сяле. З дапамогай дыспетчарскай службы прадпрыемства каардынуе аказанне паслуг як у сваім раёне, так і, пры неабходнасці, у іншых.

ёмах паслуг, па сродках, якія мы збіраем, мы знаходзімся на другім месцы пасля Асіповіч. А там насельніцтва ў некалькі разоў болей.

Каманды як сям'я

— У нас няма выпадковых людзей. Калектыву стабільны, дружны, адказнасць вялікая, — ганарыцца калегамі Святлана Кулікова. — Шмат хто працуе па 40 гадоў і болей, тая ж Ніна Якаўлеўна Патапенка, якая загадвае ўсімі сельскімі прыёмнымі пунктамі, пераможца шматлікіх спаборніцтваў майстар атэлье індпашыву і рамону адзення Святлана Баброва, загадчыца пральні Валянціна Бояр. Прыйшлі пасля вучылішча і засталіся Алена Духоўская, Галіна Баранова, Валянціна Сіўцова і іншыя. Мы тут як адна сям'я. Мне трэба ведаць пра кожнага ўсё: і што ў яго на душы, і як здароўе. Нельга, каб людзі адчувалі сябе непатрэбнымі. Гэта абавязкова будзе адбівацца і на працы. Нашы калегі з іншых раёнаў здзіўляюцца, наколькі цёпла ў нас атмасфера. Нічога дзіўнага няма. У нас проста даверныя адносіны з вялікай ступенню адказнасці за даручаны ўчастак працы.

P.S.

Падчас падрыхтоўкі матэрыялу выйшаў Указ Прэзідэнта №227 «Аб забеспячэнні якасці і даступнасці бытавога абслугоўвання», які прадугледжае магчымасць выдзялення ў 2017 годзе дзяржаўнай падтрымкі з мясцовых бюджэтаў субсідый (кампенсацыі затрат) юрыдычным асобам і індывідуальным прадпрымальнікам на мэты, звязаныя з аказаннем бытавых паслуг у сельскай мясцовасці ў рамках дзяржаўных праграм. Святлана Кулікова спадзяецца, што атрымае гэтую дапамогу, бо ў яе службы канкурэнтаў няма не толькі ў Чэрыкаўскім раёне, але і ў некаторых іншых.

УНП 700025623

НАЙЛЕПШЫ СЯРОД МАЛЫХ ГАРАДОЎ

Па выніках рэспубліканскага спаборніцтва Чэрыкаў сёлета заняў першае месца ў сваёй намінацыі па добраўпарадкаванні і азеляненні

Калі заяджаеш у гэты раённы цэнтр, адразу ж звяртаеш увагу не столькі на чысціню яго вуліц, бо гэта вельмі характэрна для многіх населеных пунктаў Беларусі, а на незвычайнасць малых архітэктурных формаў і кампазіцый, якія яго ўпрыгожваюць. Ну дзе яшчэ вы знойдзеце прыпыначны пункт, якому дах замяняе прыгожы рознакаляровы парасон? Аўтар гэтага незвычайнага аб'екта, як і многіх іншых, прадпрыемства «Чэрыкаўскі жылкамунгас».

ВЫХАВАННЕ ЧЫСЦІНЁЙ

Галоўны інжынер прадпрыемства Дзмітрый АНТОНАЎ запрашае паглядзець найбольш знакавыя аб'екты. — Вось тут мы робім прыгожага паўліна, хвост якому замяняе вялікі па форме кветнік, — расказвае ён па дарозе, калі мы прыязджаем паблізу ад незвычайнай клумбы. — Наша перамога ў конкурсе толькі натхніла на новыя ідэі. Прыпыначны павільёны ў рамантычным стылі пад даўніну, дэкаратыўныя лаўкі з металічнай коўкай. Дробязі, а месца цалкам мяняе свой выгляд. Зрабілі грот у месцы адпачынку нашых жыхароў. Ёсць востраў закаханых з лаўкай прымірэння і кампазіцыяй у выглядзе сэрца. Ужо стала традыцыяй, што маладажоны вешаюць замкі на гэты сімвалічнае сэрца, а ключы выкідаюць у возера.

Казачныя фігуры, керамікі, альтанкі — камунальнікі падыходзяць да афармлення горада творча і з душой. Для ўвасаблення дызайнерскіх вынаходак вырошчваюць кветкі ў сваёй жа цяпліцы. Сёлета, дарэчы, у горадзе з'явілася шмат новых кветкавых кампазіцый, у тым ліку падвясных. Насельніцтва пад уплывам гэ-

тай прыгажосці таксама стараецца не адставаць.

— Жыхары нам вельмі дапамагаюць падтрымліваць парадак, — кажа Дзмітрый Антонаў. — Чыстыя прыдамавыя тэрыторыі, своечасовы абкос травы — гэта часткова і іх заслуга. Прывычаем народ да асобнага збору смецця. Пішам адпаведныя заклікі на квітанцыях па аплаце камунальных паслуг, звяртаемся праз сродкі масавай інфармацыі. На платнай аснове прымаем ад насельніцтва макулатуру, шкло, пэт-бутэльні, іншыя карысныя рэсурсы. Жыхары прыносяць другасную сыравіну і ў кошт аплаты камунальных паслуг.

У ДОМ ПРЫЙШЛА ГАРАЧАЯ ВАДА

Водазабеспячэнне горада і раёна — адзін з галоўных кірункаў дзейнасці прадпрыемства. На балансе «Жылкамунгаса» 51 свідравіна, 16 веж і 12 кацельных.

— У 2014 годзе за кошт сродкаў Сусветнага банка цэнтральная кацельная Чэрыкава трапіла ў праект па выкарыстанні драўнянай біямасы для сістэм цэнтралізаванага цеплазабеспячэння, — расказвае Дзмітрый Васілевіч. —

Праект прадугледжаў устаноўку двух катлоў на шчэпках з мэтай замяшчэння імпартнага віду паліва — прыроднага газу. За кошт рэалізацыі гэтага праекта ўжыванне газу паменшылася на 30—40%. Па праекце было заменена 6,4 кіламетра цепласетак і ў 14 шматкватэрных дамоў прыйшла гарачая вада. Раней там стаялі электрападагрэвальнікі і газавыя калонкі. Начальнік кацельнай Мікалай Уладзіміравіч Зарычка ўжо прывык да таго, што на кацельную водзяць экскурсіі, таму без лішніх слоў пераходзіць да справы.

— Кацельная добрая тым, што працуе на мясцовых відах паліва. На газе гарачую ваду было б неканомна даваць, — кажа ён і запрашае бліжэй пазнаёміцца з абсталяваннем. Яно, дарэчы, гомельскае.

— У раёне гэта першая станцыя, якая працуе на шчэп-

ках, — кажа ён. — Персаналу для яе абслугоўвання патрабуецца мінімум. Цяпер узраўналі кацельную вядзецца праз спецыяльную шафу. Усё да апошняга аўтаматызавана. Задаюцца параметры, і працэс пайшоў. Калі нешта не так, спрацоўвае светлавая і гукавая сігналізацыя.

Чэрыкаўскія камунальнікі, між тым, ужо падумваюць яшчэ пра адну кацельную на шчэпках.

— У стадыі рэалізацыі мадэрнізацыі сістэмы цеплазабеспячэння аграгарадка Верамейкі з будаўніцтвам новай кацельнай і замена 4,6 кіламетра цепласетак на пі-трубу, — дзеліцца добрай навіной Дзмітрый Антонаў. — У выніку запуску 28 дамоў будуць забяспечаны гарачай вадой. Праектам прадугледжана устаноўка аднаго газавога катла і двух — на шчэпках. Пакуль там стаяць выключна

Пад парасонам чакаць грамадскі транспарт больш прыемна.

газавыя катлы. Фінансаванне будзе ажыццяўляцца таксама за кошт сродкаў Сусветнага банка.

ВОКНЫ АСАБІСТАЙ ВЫТВОРЧАСЦІ

Тры гады таму Чэрыкаўскі жылкамунгас адкрыў цэх па вытворчасці пластыкавых вокнаў, дзякуючы чаму было створана чатыры новыя працоўныя месцы. У асноўным прадукцыя, якая тут выпускаецца, актыўна выкарыстоўваецца пры будаўніцтве новых дамоў. Але кожны ахвотны можа набыць тавар у індывідуальным парадку.

Нязменная папулярнасцю ў насельніцтва карыстаюцца паслугі па падключэнні да цэнтральнага халоднага водазабеспячэння. Распрацоўкай такіх праектаў займаецца праектны аддзел прадпрыемства.

— Працуем па прынцыпе аднаго акна, — тлумачыць Дзмітрый Васілевіч. — Чалавек толькі піша заяву, а ўсё астатняе робім мы. Бюро распрацоўвае праект, узгадняе з усімі службамі, прадпрыемства закупляе ўсе матэрыялы, прывозіць іх да заказчыка і робіць падключэнне да цэнт-

ральнага водазабеспячэння. Акрамя гэтага, мы ўстанавіваем прыбор, пламбіруем яго і бярэм аплату з растэрміноўкай плацкажу да шасці месяцаў. Насельніцтву паслуга вельмі падабаецца. У месяц паступае да 30 заявак.

У будучыні «Жылкамунгас» марыць адкрыць яшчэ і сваю праліўную станцыю па паверцы прыбораў уліку вады.

— Пакуль мы возім іх у Магілёў, а гэта затратна і займае шмат часу, — аргументуе галоўны інжынер. — Калі б такая станцыя была ў нас, мы б маглі абслугоўваць не толькі Чэрыкаў, а яшчэ Краснаполле, Клімавічы, Хоцімск і наогул увесь паўднёва-ўсходні рэгіён. Пакуль яны таксама ездзяць павяраць прыборы ў Магілёў. Мы ж да іх значна бліжэй.

Наогул, перспектывы планавы далейшага развіцця ў Чэрыкаўскага жылкамунгаса шмат. Адзін з іх — арганізаваць вытворчасць дробнаштучнай пліткі. Гэта б дапамагло патанніць дарожныя работы і павялічыць іх аб'ём.

УНП 700025623

Мікалай ЗАРЫЧКА (злева) і Дзмітрый АНТОНАЎ дэманструюць аўтаматычнае абсталяванне кацельнай.